

Україна
Донецький окружний адміністративний суд

РІШЕННЯ
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ

14 червня 2021 р.

Справа №200/5544/21

приміщення суду за адресою: 84122, м.Слов'янськ, вул. Добровольського, 1

Донецький окружний адміністративний суд у складі:
головуючого - судді Логойди Т.В.,

розглянувши в порядку письмового провадження (за правилами спрощеного позовного провадження) адміністративну справу за позовом Державної служби геології та надр України до товариства з обмеженою відповідальністю «Ліверпуль» про припинення права користування надрами шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами,

в с т а н о в и в:

У квітні 2021 року Державна служба геології та надр України звернулася до суду з вказаним адміністративним позовом, у якому зазначала, що відповідач порушив вимоги, передбачені спеціальним дозволом на користування надрами.

У зв'язку з цим просила припинити право користування надрами шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами від 31 жовтня 2013 року № 5866, що наданий товариству з обмеженою відповідальністю «Ліверпуль».

До Переліку населених пунктів, на території яких здійснювалася антитерористична операція, що затверджений розпорядженням Кабінету Міністрів України від 02.12.2015 року №1275-р, внесено, зокрема м. Шахтарськ Донецької обл., де розташовано місцезнаходження відповідача.

У зв'язку з наведеним всі процесуальні документи (в тому числі позов з додатками) та ухвали суду судом розміщені на офіційному веб-порталі судової влади за посиланням: <https://adm.dn.court.gov.ua/sud0570/povistky>.

Частиною 2 ст. 11 Закону України «Про здійснення правосуддя та кримінального провадження у зв'язку з проведенням антитерористичної операції» визначено, що учасники справи, остання відома адреса місця проживання (перебування) чи місцезнаходження яких знаходиться в районі проведення антитерористичної операції і які не мають офіційної електронної адреси, повідомляються про ухвалення відповідного судового рішення шляхом розміщення інформації на офіційному веб-порталі судової влади з посиланням на веб-адресу такого судового рішення в Єдиному державному реєстрі судових рішень.

З моменту розміщення такої інформації вважається, що особа отримала судові рішення.

Аналогічні положення містяться в ст.121 Закону України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України», яка регулює порядок виклику в суд та повідомлення про судові рішення.

Крім того, всі процесуальні ухвали у встановленому порядку надіслані до Єдиного державного реєстру судових рішень, де опубліковані, і є загальнодоступними.

Відзив на позовну заяву у встановлений строк подано не було.

Судом встановлено, що товариству з обмеженою відповідальністю «Ліверпуль» (далі –

*306*4739994*1*2*

ТОВ «Ліверпуль») наданий спеціальний дозвіл на користування надрами від 31 жовтня 2013 року № 5866.

Додатком до вказаного Спеціального дозволу є угода про умови користування надрами з метою видобування корисних копалин, яка є його невід'ємною частиною.

Згідно з п.п. 4 та 5 Особливих умов спеціального дозволу на користування надрами відповідач як надрокористувач зобов'язався:

- у встановленому порядку подавати до державного науково-виробничого підприємства «Державний інформаційний геологічний фонд України» (далі - ДНВП «Геоінформ України») щорічні звіти відповідно до форми державної статистичної звітності 5-гр;

- своєчасно та в повному обсязі сплачувати обов'язкові платежі до державного бюджету згідно з чинним законодавством.

У червні 2020 року до Державної служби геології та надр України надійшов лист Державної податкової служби України від 22 червня 2020 року № 5955/5/99-00-04-03-01-05, в якому містилося прохання розглянути питання про зупинення дії спеціальних дозволів на користування надрами, що видані надрокористувачам, які внесені до Переліку суб'єктів господарювання, що не виконували податкові зобов'язання з рентної плати за користування надрами для видобування корисних копалин (неподання податкової звітності) станом на 01 червня 2020 року. До вказаного Переліку включено відповідача.

Позивачем вживалися заходи щодо усунення вказаних порушень законодавства.

Так, наказом Державної служби геології та надр України від 09 вересня 2020 року № 389 «Про надання терміну для усунення порушень», зокрема відповідачу надано строк для усунення наведених порушень законодавства - 30 календарних днів шляхом надання пояснень щодо причин відсутності видобутку корисних копалин та сплати рентної плати за користування надрами.

Вказаний наказ (з додатками) опубліковано на офіційному веб-сайті Державної служби геології та надр України <https://www.geo.gov.ua> у підрозділі «Накази Держгеонадр» розділу «Діяльність».

Також на офіційному веб-сайті Державної служби геології та надр України розміщено оголошення, в якому викладений зміст вказаного наказу.

Оскільки відповідач знаходиться в м. Шахтарськ Донецької обл., яке відноситься до населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та, відповідно, поштові служби не працюють, тому вказаний наказ відповідачу не надсилався.

У листопаді 2020 року до Державної служби геології та надр України надійшов лист Державного науково-виробничого підприємства «Державний інформаційний геологічний фонд України» (далі - ДНВП «Геоінформ України») від 12 листопада 2020 року № 03/303-3562, яким надано інформацію щодо видобутку надрокористувачами - власниками спеціальних дозволів на користування надрами, починаючи з дати отримання дозволу відповідно до переліку.

Відповідно до Переліку, що додавався до даного листа, відповідач не видобуває корисні копалини з дати отримання спеціального дозволу.

У грудні 2020 року Державна служба геології та надр України на своєму офіційному веб-сайті розмістила оголошення від 18 грудня 2020 року щодо надання ТОВ «Ліверпуль» власної позиції (згоди/незгоди) на припинення права користування надрами.

Відповіді на вказане оголошення отримано не було.

Дослідивши матеріали справи, вирішивши питання чи мали місце обставини, якими обґрунтовувалися вимоги та заперечення, та якими доказами вони підтверджуються, чи є інші фактичні дані, які мають значення для вирішення справи, та докази на їх підтвердження, які правові норми належить застосувати до цих правовідносин, суд дійшов висновку, що позов підлягає задоволенню з таких підстав.

Відповідно до пп. 9 та 10 п. 4 Положення про Державну службу геології та надр

України, що затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1174, Державна служба геології та надр України (Держгеонадра) відповідно до покладених на неї завдань, зокрема видає в установленому порядку спеціальні дозволи на користування надрами (у тому числі на користування нафтогазоносними надрами); зупиняє та анулює в установленому порядку дію спеціальних дозволів на користування надрами (у тому числі на користування нафтогазоносними надрами), поновлює їх дію у разі зупинення.

Згідно з пп. 12 п. 4 цього Положення Держгеонадра здійснює державний контроль за геологічним вивченням надр (державний геологічний контроль) та раціональним і ефективним використанням надр України.

З метою виявлення та запобігання порушенням вимог законодавства у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр Держгеонадра здійснюють державний геологічний контроль, механізм проведення якого регулюється Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Питання надання спеціальних дозволів на користування надрами (далі - дозволи) у межах території України, її континентального шельфу та виключної (морської) економічної зони, а також процедура продовження строку дії, переоформлення, поновлення дії, зупинення дії чи анулювання дозволу та внесення до нього змін врегульовані Порядком надання спеціальних дозволів на користування надрами, що затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 30 травня 2011 року № 615.

Згідно з п. 24 вказаного Порядку про надання, продовження строку дії, зупинення дії, поновлення дії, переоформлення, анулювання дозволу та внесення змін до нього Держгеонадра видає наказ, а Рада міністрів Автономної Республіки Крим - розпорядження.

Відповідно до п. 22 вказаного Порядку право користування надрами припиняється з підстав та у порядку, передбачених Кодексом України про надра, Законами України «Про нафту і газ» та «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності».

Статтею 26 Кодексу України про надра визначено, що право користування надрами припиняється в разі:

- 1) якщо відпала потреба в користуванні надрами;
- 2) закінчення встановленого строку користування надрами;
- 3) припинення діяльності користувачів надр, яким їх було надано в користування;
- 4) користування надрами із застосуванням методів і способів, що негативно впливають на стан надр, призводять до забруднення навколишнього природного середовища або шкідливих наслідків для здоров'я населення;
- 5) використання надр не для тієї мети, для якої їх було надано, порушення інших вимог, передбачених спеціальним дозволом на користування ділянкою надр;
- 6) якщо користувач без поважних причин протягом 2 років, а для нафтогазоперспективних площ та родовищ нафти та газу 180 календарних днів не приступив до користування надрами;
- 7) вилучення у встановленому законодавством порядку наданої в користування ділянки надр.

Право користування надрами припиняється органом, який надав надра в користування, а у випадках, передбачених пунктами 4, 5, 6 цієї статті, в разі незгоди користувачів - у судовому порядку. При цьому питання про припинення права користування земельною ділянкою вирішується у встановленому земельним законодавством порядку.

Законодавством України можуть бути передбачені й інші випадки припинення права користування надрами.

Отже, право користування надрами припиняється органом, який надав надра в користування, самостійно або в судовому порядку.

У разі відсутності спору, Державна служба геології та надр України має право самостійно припинити право користування надрами, а у випадках, передбачених пунктами 4, 5, 6 ч. 1 ст. 26 Кодексу України про надра, у разі незгоди користувачів, це право припиняється у судовому порядку.

Зазначена норма спрямована на захист інтересів надрокористувачів шляхом надання їм права вимагати (шляхом надання/висловлення письмової незгоди) від уповноваженого органу судової, а не адміністративної процедури припинення права користування надрами. При цьому, законом презюмується, що саме судовий порядок є додатковою гарантією ефективного захисту прав надрокористувача, що і було забезпечено позивачем у цій справі шляхом звернення до суду.

Отже, орган, який від імені держави надав дозвіл на користування надрами, повноважний припинити право користування надрами у випадках, передбачених пунктами 4, 5, 6 статті 26 Кодексу України про надра, лише за наявності згоди на це користувача надрами.

При цьому ненадходження будь-якої інформації від надрокористувача з приводу питання про анулювання спеціального дозволу не може розцінюватися, як відсутність заперечень (незгоди).

Аналогічна правова позиція неодноразово висловлювалася Верховним Судом, зокрема в постановках від 26 червня 2018 року у справі № 802/923/14-а, від 22 січня 2019 року у справі № 810/3865/17, від 19 березня 2019 року в справі №П/811/708/16.

Відповідач порушив вимоги, передбачені спеціальним дозволом на користування надрами, що відповідно до ст. 26 Кодексу України про надра є підставою для припинення права користування надрами.

Вжиті позивачем заходи не призвели до усунення вказаних порушень законодавства.

З огляду на наведене право відповідача на користування надрами підлягає припиненню шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами.

Керуючись статтями 32, 139, 243 - 246 Кодексу адміністративного судочинства України, суд

в и р і ш и в:

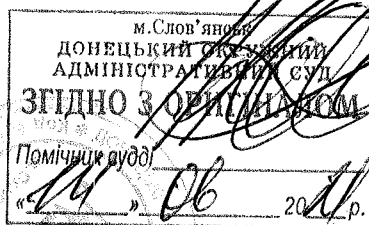
Позов Державної служби геології та надр України (03057, м. Київ, вул. Антона Цедіка, 16, код ЄДРПОУ 37536031) до товариства з обмеженою відповідальністю «Ліверпулль» (86200, Донецька обл., м. Шахтарськ, вул. Седова, 100, код ЄДРПОУ 36332226) про припинення права користування надрами шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами задовольнити.

Припинити право користування надрами шляхом анулювання спеціального дозволу на користування надрами від 31 жовтня 2013 року № 5866, що наданий з обмеженою відповідальністю «Ліверпулль» (86200, Донецька обл., м. Шахтарськ, вул. Седова, 100, код ЄДРПОУ 36332226).

Рішення набирає законної сили у строк та у порядку, що визначені статтею 255 КАС України, і може бути оскаржене до суду апеляційної інстанції шляхом подання апеляційної скарги через суд першої інстанції протягом тридцяти днів з дня складення повного судового рішення.

Повне рішення судом складено 14 червня 2021 року.

Суддя

Т.В. Логойда

